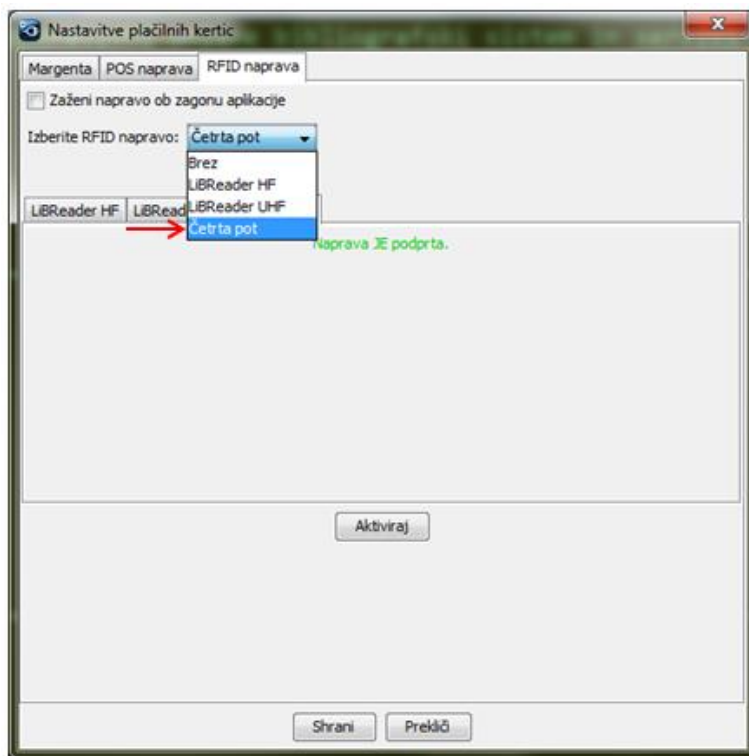

J UPOTREBA RFID ČITAČA ZA POTREBE IDENTIFIKACIJE GRAĐE I/ILI ČLANOVA

Za upotrebu RFID opreme na pultu za pozajmicu biblioteka mora:

- imati RFID čitač za građu jednog od dobavljača koji podržava vezu s programskom opremom COBISS
- imati RFID čitač za članske karte jednog od dobavljača koji podržava vezu s programskom opremom COBISS
- instalirati i aktivirati programsku opremu izabranog dobavljača za povezivanje čitača s programskom opremom COBISS. Za instalaciju i održavanje mašinske i programske opreme pobrinuće se dobavljač.
- instalirati terminalski emulator COBISS/Connect3 (verzija V3.4.2 ili viši) s definiranom postavkom RFID uređaja i njegovo aktiviranje u retku menija kod mogućnosti **Postavke**
- instalirati programsku opremu COBISS2/Pozajmica (verzija V5.7-04 ili višu); u programskoj opremi mora biti aktivirana mogućnost korišćenja RFID uređaja (za to će se pobrinuti NCC u dogovoru sa bibliotekom)

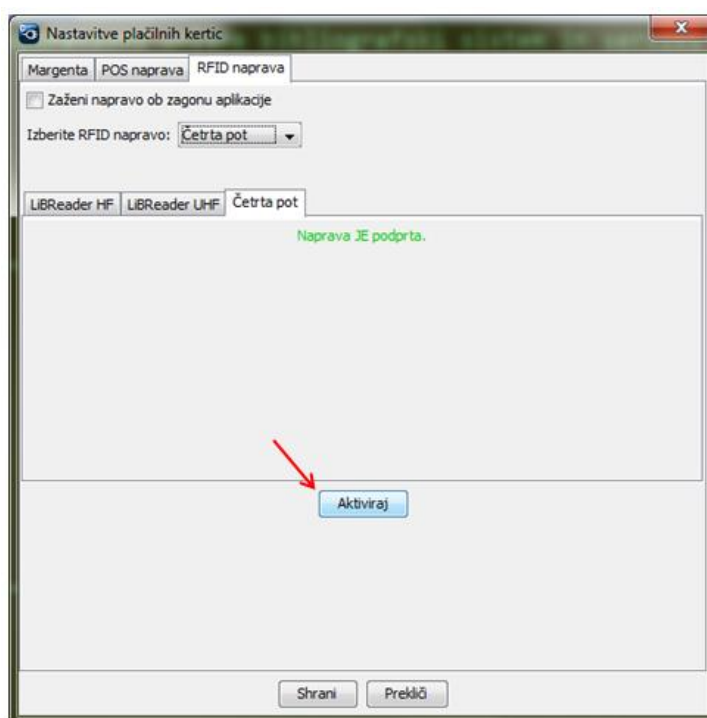
J.1 RFID POSTAVKE U TERMINALSKOM EMULATORU COBISS/CONNECT3

U retku menija kod mogućnosti **Postavke** u meniju izaberemo **Postavke uređaja**, u prozoru **Postavke platnih kartica** izaberemo jezičak **RFID uređaj**.



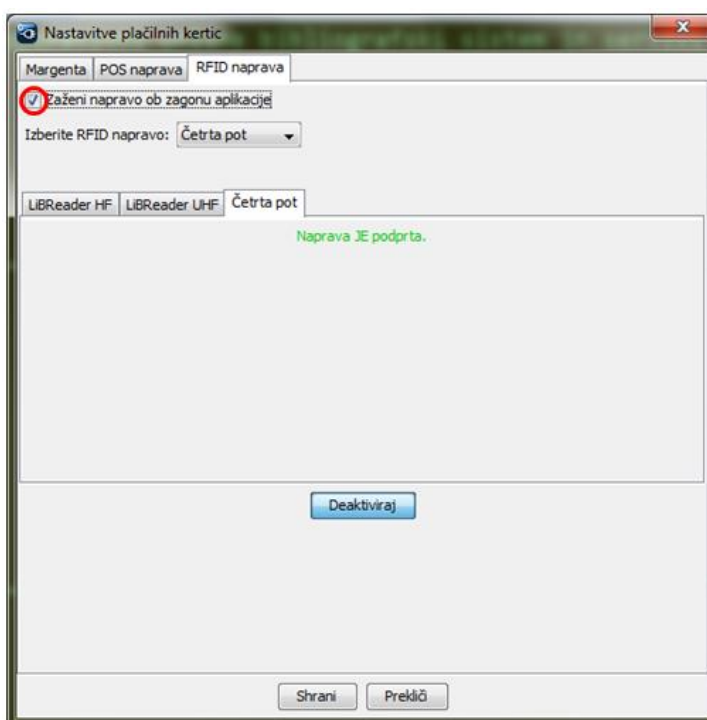
Slika J - 1: Postavke RFID uređaja

Otvorimo padajući spisak **Izaberite RFID uređaj:**. Ispišu se svi RFID uređaji koje podržavaju COBISS/Connect3. Izaberemo svog dobavljača (primjer podešavanja za dobavljača **Četrta pot**).



Slika J - 2: Aktiviranje RFID uređaja Četrta pot

Potom u donjem dijelu prozora kliknemo tipku **Aktiviraj** da aktiviramo uređaj. Ako želimo aktivirati uređaj čim pokrenemo COBISS/Connect3, označimo polje za potvrđivanje kod mogućnosti **Pokreni uređaj pri pokretanju aplikacije**. Postavke potom pohranimo klikom na tipku **Pohrani**.



Slika J - 3: Postavke za neposredno aktiviranje RFID naprave

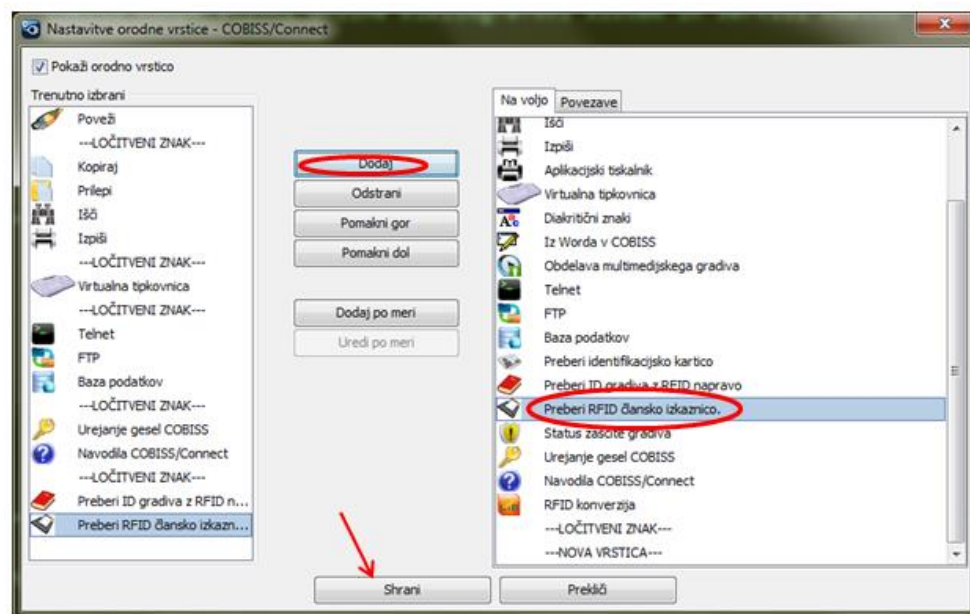
J.2 POSTAVKA IKONE ZA AKTIVIRANJE ČITANJA RFID GRAĐE I/ILI RFID ČLANSKE KARTE

Očitavanje RFID oznake na građi ili članskoj karti aktiviramo tako da objekt sa RFID oznakom (knjigu ili člansku kartu) približimo u neposrednu blizinu čitača i onda aktiviramo očitavanje klikom na odgovarajuću ikonu ili aktiviranjem komandne tipke.

Odvojeno definiramo dve ikone:

- za očitavanje RFID građe
- za očitavanje RFID članske karte.

U retku menija kod mogućnosti **Podešavanja** u meniju izaberemo **Red sa alatima**. Otvara se prozor **Podešavanje reda sa alatima – COBISS/Connect** u kojem u desnoj koloni izaberemo ikonu **Pročitaj ID građe RFID uređajem**, a potom kliknemo tipku **Dodaj**. Ikona će se pojaviti na dnu desnog stupca gdje se nalaze sve izabrane ikone. Potupak ponavljamo i za ikonu **Pročitaj RFID člansku kartu**.



Slika J - 4: Postavke ikone Pročitaj RFID člansku kartu

Izabrane ikone pojavljuju se u redu sa alatima na vrhu terminalskog emulatora COBISS/Connect. Očitavanje aktiviramo pritiskom na pojedinačnu ikonu.

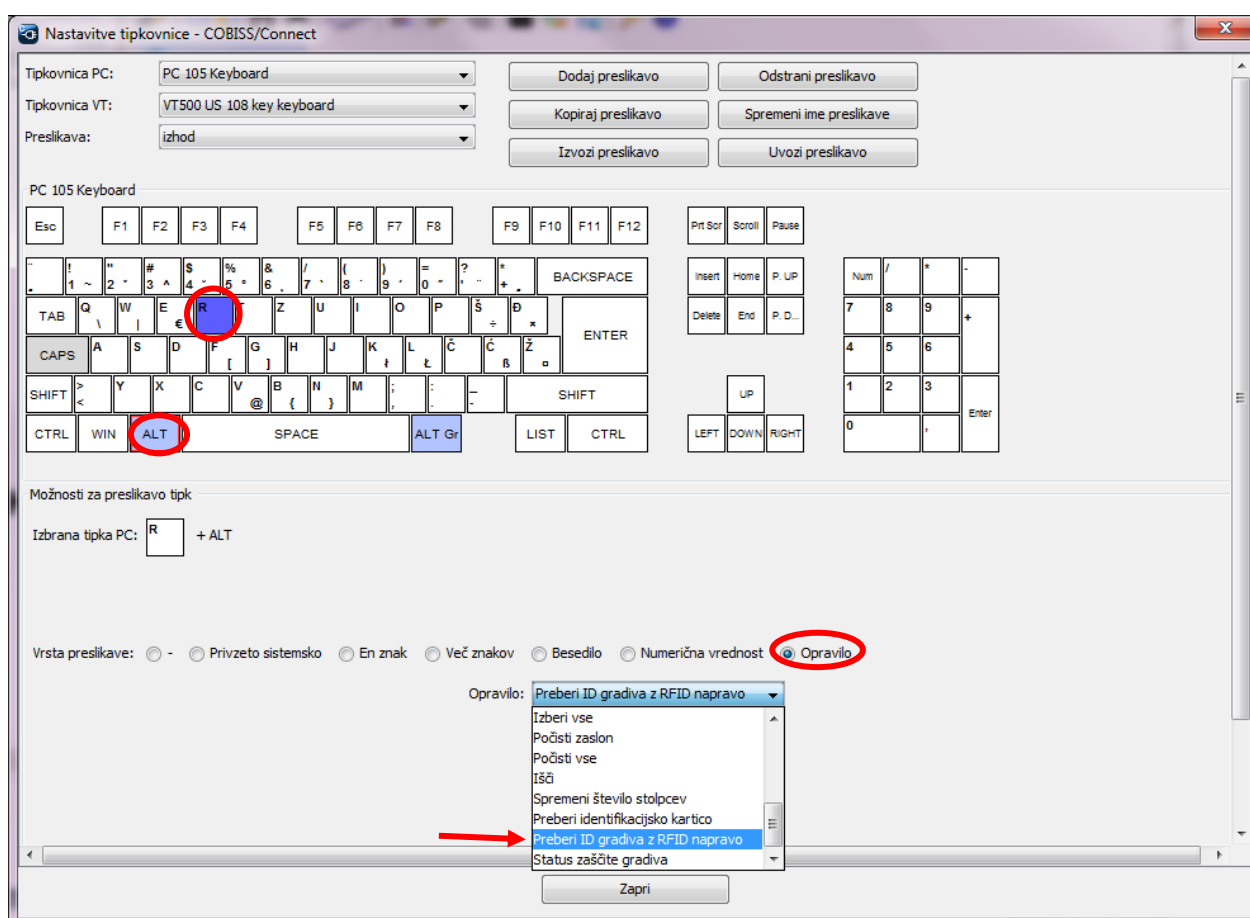
**Savjet:**

Umesto klikanja možemo aktivirati i očitavanje tako što ćemo definirati brze komandne tipke. Predlažemo sljedeće kombinacije tipki:

ALT + R za očitavanje građe

ALT + Q za očitavanje članske karte

Brze tipke (npr. ALT+R) podešavamo u COBISS/Connect kod mogućnosti **Podešavanja** - u meniju izaberemo **Raspored tipki**. Otvara se prozor sa virtualnom tastaturom. Uzastopno kliknemo na virtualnoj tastaturi **ALT** i **R** da se oboje plavo, potom u retku **Vrsta preslikavanja** kliknemo dugme **Zadatak**. Otvara se padajući meni u kojem izaberemo **Pročitaj ID građe RFID uređajem**.



Slika J - 5: Podešavanja brzih tipki

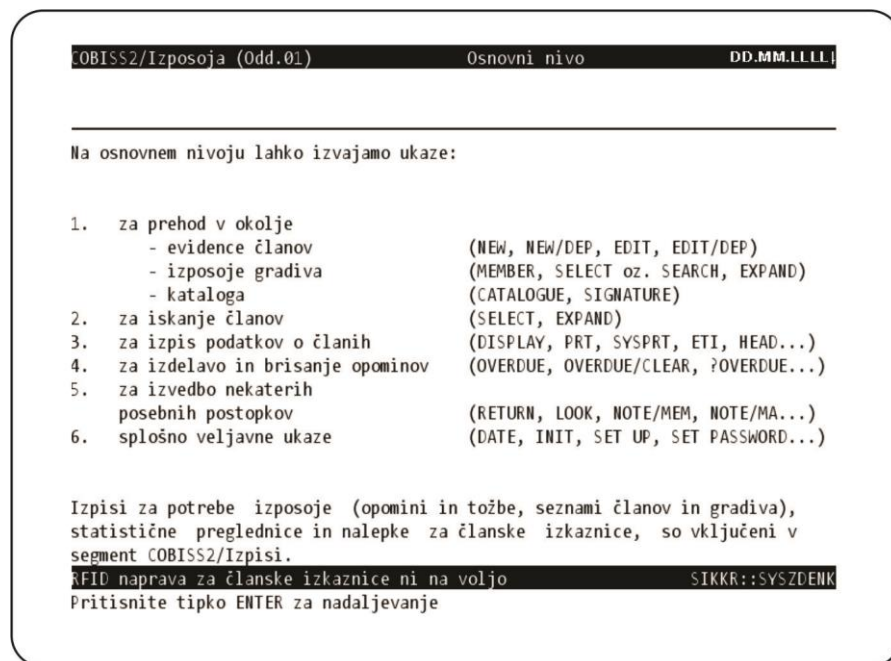
J.3 UPOTREBA RFID U APLIKACIJI COBISS2/POZAJMICA

Prilikom prijave u programsku opremu COBISS2/Pozajmica najprije se provjeri da li su RFID čitači povezani sa aplikacijom. U retku sa porukama uporedo se ispišu statusi oba uređaja:

- za građu: RFID uređaj je na raspolaganju / nije na raspolaganju
- za članske karte: RFID uređaj za članske karte je na raspolaganju / nije na raspolaganju

Status potvrdimo pritiskom na tipku **Enter**.

Vezu možemo naknadno provjeriti i komandom *INIT*.

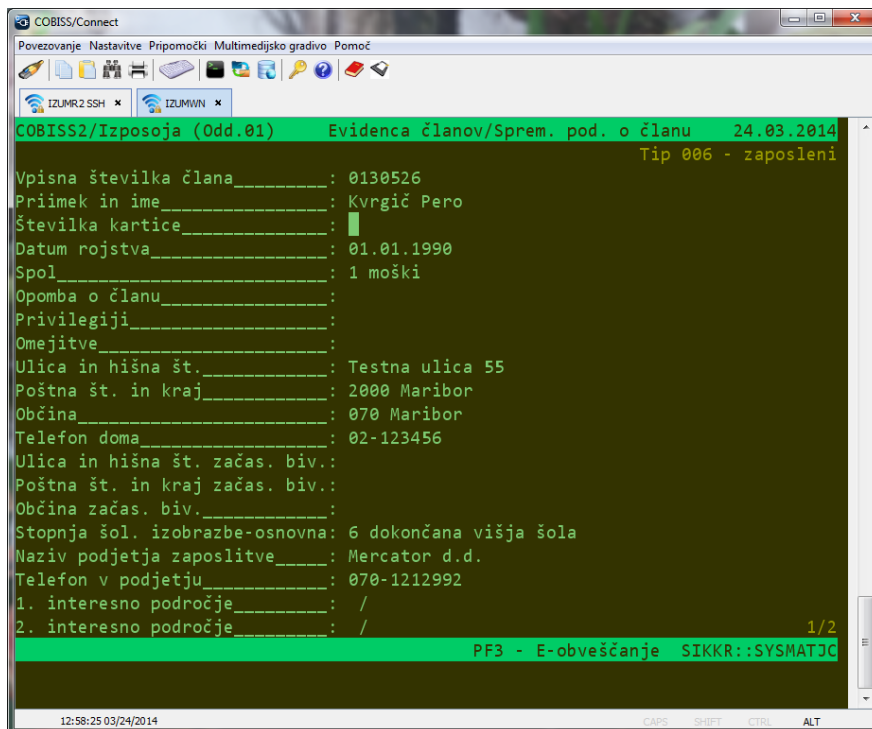


Slika J - 6: Ispis statusa RFID uređaja u COBISS2/Pozajmici

J.4 ZAMJENA STARE ČLANSKE KARTE NOVOM

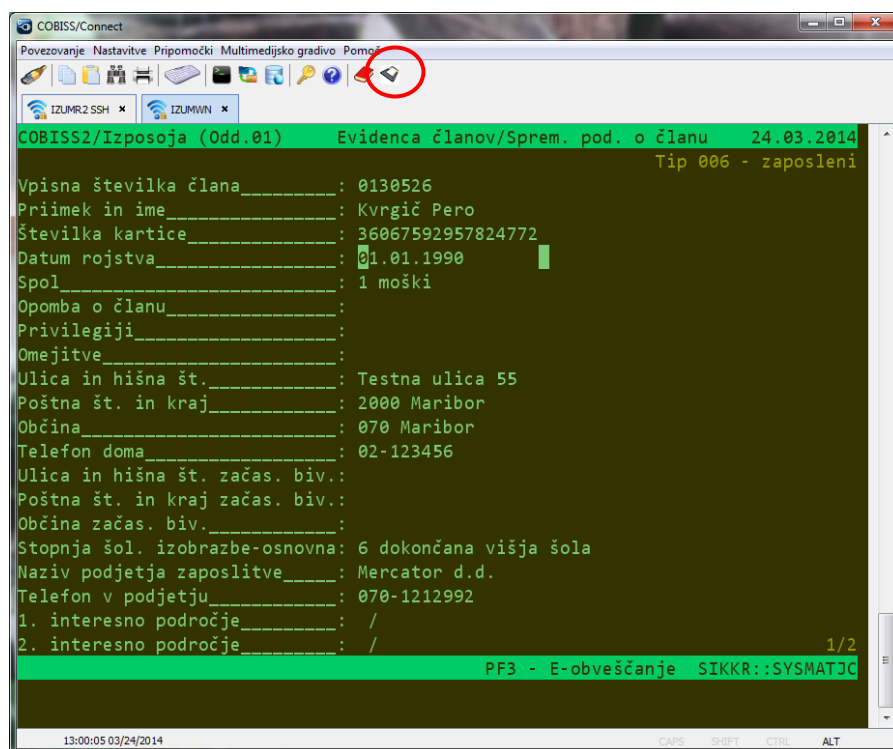
U prijelaznom periodu, tj. u periodu prelaska sa korišćenja klasičnih bibliotečkih članskih karata sa šipkastim kodom na RFID bibliotečke članske karte biblioteka će morati zamjeniti postojeće članske karte novim RFID članskim kartama već upisanim članovima. Postupak zamjene je sljedeći:

1. Komandom *EDIT* <upisni_broj> dolazimo u okolinu Evidencija članova/Promjena podataka o članu



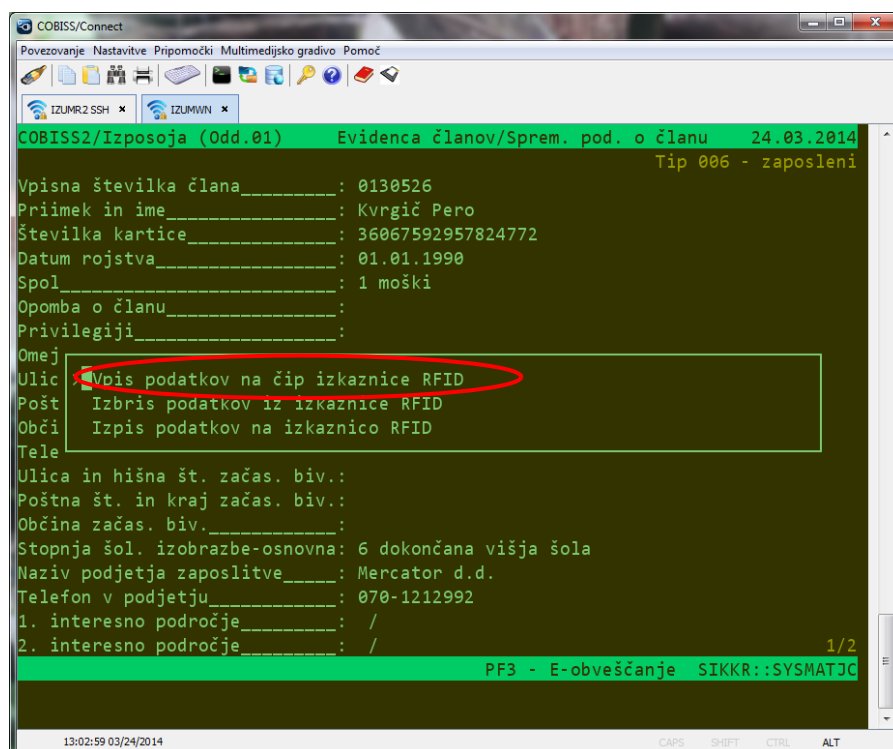
Slika J - 7: Podaci o članu kod kojeg ćemo upisati broj RFID članske karte

2. Nova članska karta mora biti već pripremljena za štampanje u kaseti štampača za članske karte. Podatke o članu (ime i prezime, upisni broj člana) odštampamo tako da pritisnemo tipke **PF1****Enter** i u meniju izaberemo treću opciju - tj. Ispis podataka na člansku kartu RFID.
3. U sljedećem koraku u masku za unos člana moramo upisati 17-cifreni broj članske karte. U maski za unos postavimo se na polje Broj članske karte
4. Odštampanu karticu uzmemo iz štampača i položimo je na RFID čitač. Potom kliknemo na ikonu za očitavanje RFID članske karte, odnosno unesemo brzu tipku, npr. ALT + Q. U polju se ispiše 17-cifreni broj članske karte.



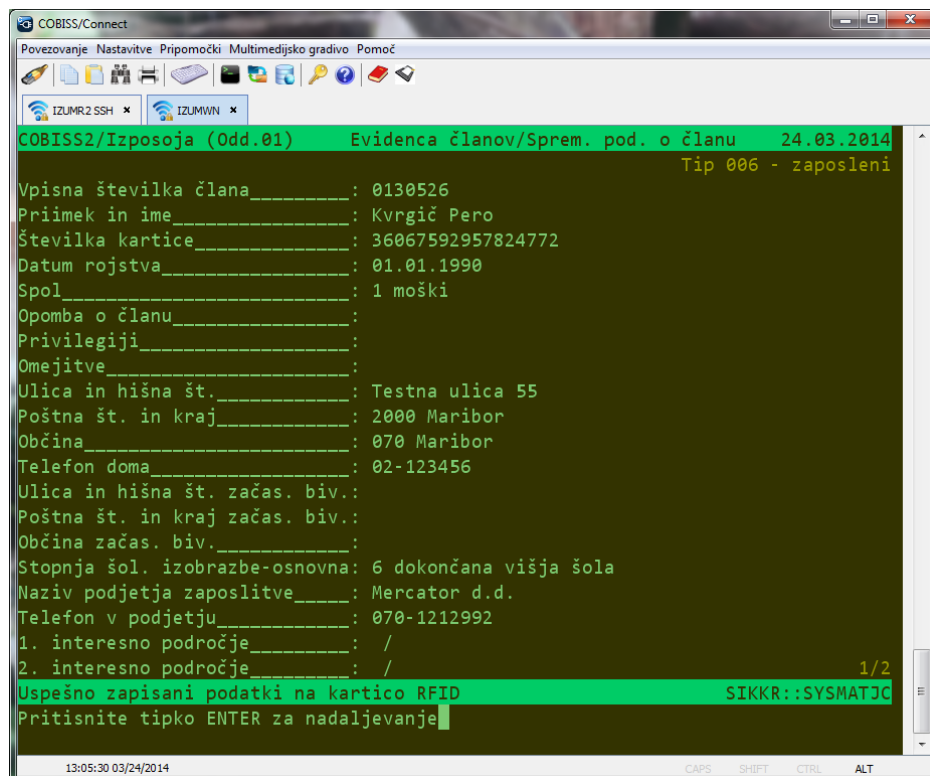
Slika J - 8: Očitavanje broja RFID kartice

5. Podatke o članu moramo zapisati i na karticu. Pritisnemo na tipke **PF1** **Enter**. U meniju koji se ispisuje izaberemo mogućnost Upis podataka na čip članske karte RFID



Slika J - 9: Upis podataka na čip članske karte RFID

6. Prije nego što izabranu mogućnost Upis podataka na čip članske karte **RFID** potvrdimo tipkom **[Enter]**, provjerimo da li je članska karta u neposrednoj blizini RFID čitača. Nakon potvrđivanja izabrane mogućnosti, poslije nekoliko sekundi začuje se kratak pisk, a u retku za poruku ispisuje se status Uspješno zapisani podaci na RFID kartici.



Slika J - 10 : Uspješan zapis podataka na RFID članskoh karti

7. Na kraju izmjenjene podatke o članu pohranimo u bazu članova. Zbog toga, masku za unos napuštamo tako što pritisnemo tipke **[PF1]** **[KP7]** (komanda **SAVE**). Ispisuje se obavještenje da su podaci pohranjeni u bazu članova.

Člana od tog trenutka možemo identificirati putem 17-cifrenog broja RFID članske karte tako što prilikom pozivanja na člana (komande *MEMBER*, *EDIT*, *ACCOUNT* itd), prislonimo člansku kartu i kliknemo na ikonu za čitanje članskih karti. Program će putem 17-cifrenog broja članske karte u bazi potražiti zapis o članu i izvesti upisanu komandu.

Člansku kartu možemo koristiti i na drugim uređajima: na knjigomatima, prilikom korišćenja računara u biblioteci itd. Za identifikaciju u servisu Moja biblioteka pogodniji je kraći, 7-cifreni upisni broj člana koji je također ispis na članskoj karti, ali i identifikacija putem 17-cifrenog broja funkcioniра.

J.5 ZAMJENA RFID KARTICE

Ako član izgubi RFID člansku kartu, ako dođe do oštećenja članske karte itd. člana ne treba ponovo upisati, tj. promijeniti mu upisni broj (do sada korišćena komanda *RENAME*). Dovoljno je da članu izaberemo novu RFID člansku kartu, pređemo u okolinu evidencije članova (komanda *EDIT <stari_broj_RFID>*) i onda u polju *Broj članske karte* stari broj zamjenimo novim. Ostali postupak je isti kao prilikom zamjene stare članske karte novom RFID članskom kartom (v. poglavlje *J.4 Zamjena stare članske karte novom*). Promjenjene podatke o članu onda pohranimo komandom *SAVE*, tj. komandnim tipkama **PF1** **KP7**.

J.6 IZDAVANJE RFID ČLANSKE KARTI PRILIKOM UPISA NOVOG ČLANA

RFID člansku kartu izdajemo novom članu već prilikom upisa. Za upis novog člana koristimo isti postupak kao i do sada (v. komandu *NEW*), upišemo sve potrebne podatke o članu, uključujući i broj nove članske karte koju očitamo preko RFID čitača. Tek kada upišemo sve potrebne podatke tipkama **PF1** **Enter** po istom postupku kao prilikom zamjene obične članske karte RFID članskom kartom (v. poglavlje *J.4 Zamjena stare članske karte novom*) zapišemo podatke o članu na čip RFID članske karte i ispišemo podatke na karticu. Na kraju pohranimo podatke o novom članu komandom *SAVE*, tj. komandnim tipkama **PF1** **KP7**.

J.7 BRISANJE PODATAKA O ČLANU SA RFID ČLANSKE KARTI

Postoje dva pristupa pri brisanju podataka o članu sa RFID članske karte:

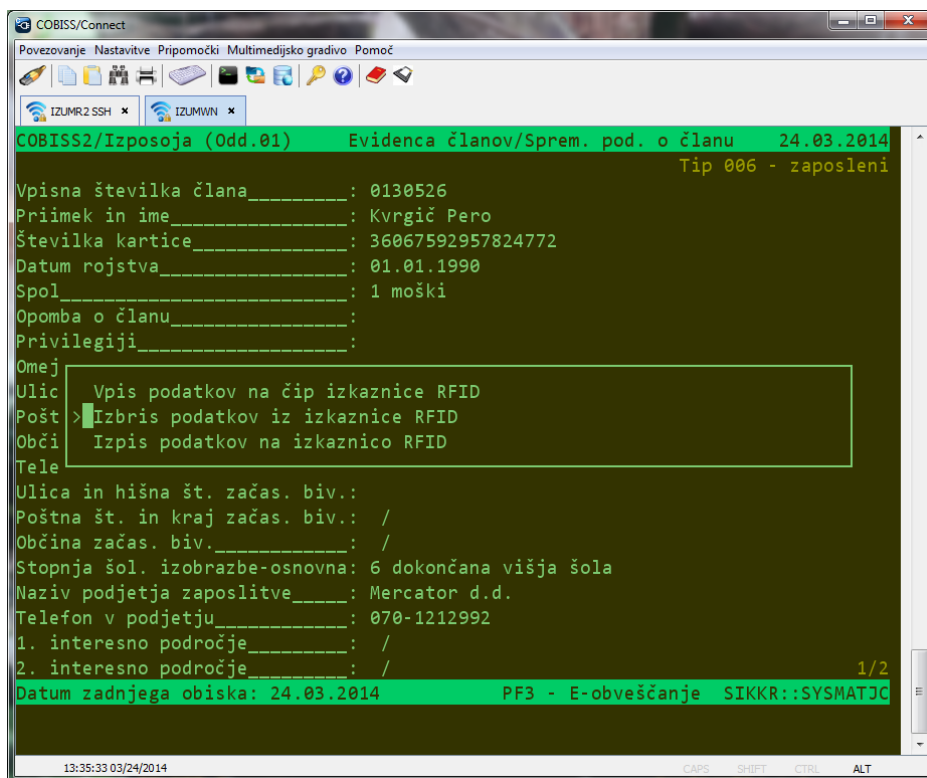
- podaci se brišu samo sa članske karte, a član ostaje u bazi podataka članova u programskoj opremi COBISS2/Pozajmica i u aktivnom direktoriju baze podataka izabranog dobavljača (AD)
- podatke o članu brišemo iz baze članova u programskoj opremi COBISS2/Pozajmica.

**Upozorenje:**

*Ako podatke o članu brišemo iz baze članova u COBISS2/Pozajmica, **podaci sa članske karte (članska karta se uništava) i iz AD baze izabranog dobavljača moraju također biti izbrisani.***

Postupak brisanja podataka sa RFID članske karte

- komandom **MEMBER <broj_RFID>** dolazimo u okolinu Evidencija članova/Promjena podataka o članovima za izabranog člana
- pritisnemo tipke **PF1** **Enter**
- RFID člansku kartu položimo na RFID čitač i izaberemo drugu mogućnost **Brisanje podataka sa članske karte RFID**



Slika J - 11: Brisanje podataka o članu sa RFID članske karte

- Poslije potvrđivanja izbora, nakon nekoliko sekundi, začuje se kratak pisak, a u retku za obavještenja ispisuje se odgovarajuća poruka. Ako brisanje nije bilo uspješno, čuje se trostruki dugi pisak, a u retku za obavještanje ispisaće se obavještenje da brisanje nije bilo uspješno.

Postupak brisanja podataka iz baze članova

Prilikom brisanja podataka o članu iz baze COBISS (npr. jer član nije aktivan ili jer ne želi više biti član biblioteke, itd.) komandom *DELETE* (v. komandu *DELETE*), se nakon završenog postupka brisanja šalje zahtjev u AD bazu izabranog dobavljača koja će i tamo izbrisati podatke. Ako je članska karta u tom trenutku na RFID čitaču, podaci će se izbrisati i sa članske karte.



Upozorenje:

Brisanjem podataka sa RFID članske karte brišu se samo elektronski podaci koji su bili zapisani na čipu RFID članske karte. Ispisane podatke na članskoj karti moramo izbrisati mehanički, odnosno člansku kartu moramo uništiti na drugi način.